

Όνοματεπώνυμο: .....
Μάθημα: .....
Ύλη: .....
Επιμέλεια διαγωνίσματος: .....
Αξιολόγηση :

Διαγώνισμα Αρχαία Α Λυκείου

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ταῦτα δ' εἰπὼν καὶ μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἡσυχίαν εἶχε· καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς μὴ πρότερον ἐπιτίθεσθαι, πρὶν [ἂν] τῶν σφετέρων ἢ πέσοι τις ἢ τρωθείη· ἐπειδὴν μέντοι τοῦτο γένηται, ἡγησόμεθα μὲν, ἔφη, ἡμεῖς, νίκη δ' ὑμῖν ἔσται ἐπομένοις, ἐμοὶ μέντοι θάνατος, ὥς γέ μοι δοκεῖ. Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος, ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὄμαλου. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ταῦτα δ'εἰπὼν...μέχρι τοῦ ὄμαλου.

Μονάδες 30

2. α) Σε ποια κριτήρια στηρίζεται η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα;
β) Ποια είναι η πιθανότερη χρονολογική κατάταξη των έργων του;

Μονάδες 10

3) Σε ποια χρονική στιγμή, σύμφωνα με το μάντη, θα έπρεπε να επιτεθούν οι δημοκρατικοί ενάντια στους εχθρούς και γιατί;

Μονάδες 10

4) Πώς συμπεριφέρθηκαν οι δημοκρατικοί στους νεκρούς συμπολίτες τους; Τι δείχνει η στάση τους αυτή;

Μονάδες 10

5 α) **μεταστραφείς, έναντίους, ανέλαβον, έψεύσατο, απεδίδοσαν**: Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας, απλό ή σύνθετο, για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη-φράση της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη. Δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν.

Α' ΣΤΗΛΗ

1. σφέτερος
2. ήγγυμαι
3. σκυλεύω
4. έμπίπτω τινί
5. τιτρώσκομαι

Β' ΣΤΗΛΗ

- α) σφετεριστής
- β) τραυματίζομαι
- γ) υποδουλώνω
- δ) δικός τους
- ε) λαφυραγωγώ
- στ) πέφτω πάνω σε κάποιον
- ζ) προχωρώ μπροστά

Μονάδες 5

6) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως ο συντακτικός ρόλος των λέξεων ή φράσεων που δίνονται:

- ταῦτα**: είναι..... στο εἰπών
αὐτοῖς: είναι .....στο παρήγγελεν.
ἐπιτίθεσθαι: είναι ..... στο παρήγγελεν.
ὑπὸ μοίρας: είναι ..... προσδιορισμός του .....
ἐν τῇ διαβάσει: είναι ..... προσδιορισμός του .....
περὶ ἑβδομήκοντα: είναι ..... στο ἀπέθανον.
τῶν πολιτῶν: είναι γενική ..... από το οὐδενός.

Μονάδες 10

7) Οι παρακάτω φράσεις να μεταφερθούν στον αντίθετο αριθμό:

ό μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς: .....

ἐπειδὴν μέντοι τοῦτο γένηται, ἡγησόμεθα μὲν ... ἡμεῖς: .....

οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὄμαλου: .....

Μονάδες 10

8) ἔλαβον : Να γίνει χρονική αντικατάσταση (να γράψετε απαρέμφατο και μετοχή)

Μονάδες 10